

نازاد همه شهريف: سه بوردی زانستی و روشنبیری

مامۆستای زانکۆ

نوسەر و وەرگێڕ و رهخه گرێکی کورده

یه کهم: ژياننامه

- سالی 1958 له شاری ههولیر / گهره کی تهیراوه له دایک بووه.
- خۆیندنی سه ره تایی له (خۆیندنگای زانین) به پله یی یه کهم له سه ره قوتابخانه که ی و خۆی خدنی ناوه یدی له (خۆی خدنگای سه لاهه دین) و ناماده یی له (خۆیندنگای ههولیر) تهواو کردوه و له تاقیکردنهوه ی ناماده یی (سالی 1976) له سه ره ئا سیتی خۆیندنی کوردی (بهشی وێه یی) له ناوچه ی ئۆتۆنۆمی به یه کهم ده رچووه.
- سالی 1980 به کالۆریۆسی له زمانی ئینگلیزی/زانکۆی به غدا به پله یی یه کهم (زۆر باشه ی بهرز) له سه ره ئاستی سه ران سه هری عیراق وهر گرتوه.
- سالی 1983 ماجستیۆری له نه ده بی ئینگلیزی (په پۆرایه تی شانۆ) له کۆلیژی ئاداب/زانکۆی به غدا به پله یی دووهم (زۆر باشه ی بهرز) له سه ره ئا سته که ی خۆی وهر گرتوه. ناوینی شانی ما سته رنامه که ی "لیکترازا نی په یوه ند په خه راز په کان: لیکتۆینه وه یه که له شانۆیه کانی ئار سه ر میلله ر و تینیسی ویلیامز" بوو.
- له ریکه وتی 1985/10/28 له دیداری (یه کهم زنجیره لیکتۆینه وه ی شانۆ و نه ده بی شانۆیه ی) که له هۆلی نه قابه ی کریکاران شاری ههولیر ساز کرابوو چه ند سه خورپکی به عس که به ناوی نووسه رایه ته وه کاریان ده کرد و له یه کیتی نووسه رانیس بوون، راپۆرتیان له سه هری دابوو (ئه منی ههولیر) و ئیواره که ی ئه و رۆژه راسته وخۆ له لایه ن (به رپۆه یه ری ئه م ته وه) له ناو هۆلی دیداره که ده ستگیر کرا و له ریکه وتی 1986/4/16 به لیبۆردن ئازاد کرا و به ره و کینگه مینه کانی فاو ئار درا و له وه یوه یه که سه ر خۆی گه یانده وه کورده ستان .
- سالی 1988 (دوای 5 سال له تهواو کردنی پرونامه ی ماسته ر) له زانکۆی سه لاهه دین دامه زرا، به لام له ری یکه وتی 5/20/1989 دیسان به عسیبه کان به نووسراوی ژ یاره 3757 ی ری یکه وتی 1988/12/28 له (لیتۆ نه ی ئه منی) پارێز گای ههولیره وه له زانکۆی سه لاهه دین و ده ریان نا.
- بهرز کردنه وه ی پله ی زانستی له (مامۆستای یاریده ده ر) وه بو (مامۆستا) له ریکه وتی 2006/7/9.
- میدالیای زیۆینی ریۆلیتانی شانۆکارانی کوردی له لایه ن وه زاره تی روشنبیری - به رپۆه به رایه تی هونه ری شانۆ - پی به خشراوه 2007.
- پرونامه ی ریۆلیتانی شانۆکارانی کوردی له لایه ن وه زاره تی روشنبیری - به رپۆه به را یه تی هونه ری شانۆ - پی به خ شیراوه 2009.
- ریکه وتی 2008 /5/29 پرونامه ی دکتۆرای له (په پۆرایه تی رۆمانی نوی) نه ده بی ئینگلیزی - کۆلیژی زمان - زانکۆی کۆبه به پله ی "نایاب" ی سه ره برزییه وه به ده ست هه ناوه و ناویشانی دکتۆرنامه که ش (دیستۆیا/دژه یوتۆیا له رۆمانی نوی ی ئینگلیزی دا: لیکتۆینه وه یه کی شیکاریانه یه له رۆمانه کانی ویلر و هه کسلی و ئۆرویل) دا.
- بهرز کردنه وه ی پله ی زانستی له (مامۆستا) وه بو (پروفیسۆری یاریده ده ر) له ریکه وتی 2011/9/12.

- شارەزایە لە زمانانی (کوردی ، ئینگلیزی ، عەرەبی، ئەلمانی) (و تارادەیهک تورکی و کەمبێک فارسی).

دووەم: ئەرکە فەرمی و پیشەییەکان

أ- ئەرکە فەرمیەکان:

- مامۆستای ئەدەب و زمانی ئینگلیزی لە کۆلیژی ئەدەبیات/ زانکۆی سەلاحەدین 1988-1995 و دواتر بۆ ئە مامۆ ستای ئەدەبی ئینگلیزی لە کۆلیژی زمان 2005 - تا ئێستا.

- یاریدەدەری راویژکاری پەرورەدەیی ریکخراوی (UNESCO) لە سالی 2001.
- بەرپرسی کاروباری وەرگیران لە پەرلەمانی کوردستان لە سالی 2000-2003.
- هاوکاری بەرپرسی راگەیانندن و پەپوهەندی گشتی ریکخراوی (UNOPS) بوو لە سالی 2001-2003.
- یاریدەدەری راگری کۆلیژی هونەرە جوانەکان بۆ کاروباری زانستی لە 2006/11/28 تا 2007/5/27.

ب- ئەرکە پیشەیی و خۆپەخشەکان:

- دامەزرێنەر و سەرۆکی (کۆمەڵەی وەرگیرانی کوردستان) 1992.
- سەرنووسەری (گۆڤاری پەيامی وەرگیر) 1992.
- بەرپۆهەری (مەلەبەندی میدیا بۆ فێرکردنی زمانە جیهانیەکان) 1993- تا ئێستا.
- سەرنووسەری رۆژنامەی (Kurdistan News) (بە زمانی ئینگلیزی) 1993- 2003.
- جیگرێ سەرنووسەری مانگنامەی (یونۆپس - UNOPS) بوو کە (10 ژمارە) ی بە زمانی ئینگلیزی و (10 ژمارە) ش یە شێوەزاری سۆرانی و (3 ژمارە) شی بەشیوەزاری بادینانی ئی دەرجوو.
- بەرپرسی لاپەرەیی رۆژنەبیری رۆژنامەی (برایەتی) لە سالی 1993 بوو.
- راویژکاری گۆڤاری (ویران) لە سالی 1994- 1995 بوو.
- ئەندامی لیژنەی هەلسەنگاندنی دراما و زنجیرەیی (سەتەلایتی نەورۆز) بوو.
- ئەندامی لیژنەی پلاندانان و سەرۆکی لیژنەی هەلسەنگاندنی دەقی شانۆیی بوو لە (بەرپۆهەرایەتی شانۆی هەولێر).
- ئەندامی سەندیکای هونەرەمەندانی کوردستان - لقی هەولێر.
- ئەندامی کارای (سەندیکای رۆژنامەنووسانی کوردستان) ه. 2001 - تا ئێستا - ژمارەیی ناسنامە (1116).
- سەرۆکی دەستەیی وەرگیران (کە لە 6 وەرگیر پیکهاتیبون کە بۆ ماوەی 15 رۆژ خۆبەخشانه) یاوەری (پزێ شیکانی دنیا - میدیسن دو مۆند)یان دەکرد بۆ چارەسەرێکردنی نەخۆش و پەکەوتەکان لە کاتی کۆرەوێکەیی کوردان (لە سالی 1991 (دا) لە (سەرسنوووری حاجی ئۆمەران و خانە و شیناوه).
- سەرۆکی دەستەیی وەرگیران (کە 25 وەرگیر بوون) بۆ پێشوازیکردن و کارنا سانیکردن لەیە کەم هەلژاردنی پەر لەمانی کوردستان 1992.
- بەشدار لە پلانی ستراتیژی و پلانی سالانە و چوارچێوهی بەرنامەیی کارەکانی ریکخراوی (UNOPS) لە سالی 2002.
- ریکخەری سیمیناری شێوازەکانی زانیاری بەخشین و چۆنیەتی مامەلەکردن لە گەل میدیا ناوخوای و جیهانیەکاندا لە ریکخراوی (UNOPS) لە 18ی نۆفیمبەری 2002.
- ریکخەری ویرکشیویی (راگەیانندی گشتی) بۆ کارمەندانی راگەیانندی ریکخراوه هاوکارە کانی ریکخراوی (UNOPS) لە 18ی ئۆگەستی 2003.
- دامەزرێنەر و سەرۆکی (تیبی شانۆیی نازاد) 2009/8/10.
- راویژکاری روناکبیری دەزگای (بەدرخان) لە سالی 2009/12/22 تا 2012/4/5.
- ئەندامی لیژنەی (کۆکردنەوهی دۆکیومینت و کتیب و کتیبخانە) لە 2010/5/6 - سەرەتای 2011.

- بهرنامه ریژی شه شه مین فیستیقالی به درخان له ئەسینا - یۆنان (19-20 ئۆکتۆبەر 2009).
- بهرنامه ریژی حەوتەمین فیستیقالی به درخان له واشنتۆن D.C. - ئەمریکا (29-30 حوزەیرانی 2010).
- بهرنامه ریژی چالاکی سالانە دەزگای به درخان له کریت - یۆنان (21/1/2011).
- بهرنامه ریژی هەشتەمین فیستیقالی به درخان له پاریس - فەرەنسا (9-10 تەممووزی 2011).
- بهرنامه ریژی نۆیەمین فیستیقالی به درخان له تبلیسی - جۆرجیا (21-23 ئاداری 2012).
- ئەندامی فیدراسیۆنی نیۆدەولتەتی رۆژنامه گەری (IFJ) له 16/10/2011 - ژمارە ی ناسنامە (3401).
- دامەزرێنەر و سەرۆکی ریکخراوی (ترۆپک) بۆ چالاکی روناکییری و کەلتوووری و هونەری (2013)
- خاوەن ئیمتیاز و سەرنووسەری گۆفاری (ترۆپک) 2015.
- ئەندامی (ناوەندی پین کورد - سەر بە ناوەندی Pen International) 2020/5/21.

سێیەم: کتییە دانراو و وەرگێڕ دراوه چاپکراوه کان:

أ- کتییە دانراوه کان:

1. *"The Breakdown of Family Relationships: A Study in Selected Plays of Arthur Miller and Tennessee Williams"*
- "لیکترازانێ پەپۆنەدیە خێزانیه کان: لیکتۆلێنە و هیه که له شانۆیه کانی ئارپەر ر میللەر و تینیس و یلیامز" نا مهی ماج سیتیر به زمانی ئینگلیزی - زانکۆی بهغدا، 1983.
2. بوونه و هره هۆشمنده کانی بۆشایی ئاسمان (له گهل): د. ئیسماعیل موسا موراد (1988).
3. دیوانی شیعری (گۆرانی کۆشی مهرگ) (1991).
4. نوێکار: بۆ فیربوونی زمانی ئینگلیزی (له گهل): رهوند عهبدولقادر چاپی به کهم (2001) چاپی دووهم (2005).
5. *"Dystopia in Modern British Fiction: An Analytic Study of Wells's, Huxley's and Orwell's Novels"*
(دیستوپیا/دژه بوتوپیا له رۆمانی نوی ئینگلیزی دا: لیکتۆلێنە و هیه کی شیکاریانه به له رۆمانه کانی ویلز و هه کسلی و ئوروئیل دا) نامه دکتۆرا به زمانی ئینگلیزی - زانکۆی کۆیه، 2008.
6. گه مه کانی دهسه لات (3) شانۆگه ری هاوچه رخی کوردی (2009).
7. شاکار نووسانی سه دهی بیسته م: ژ (1) (مه م). ده رچواندنی: نازاد حه مه شه ریف (2009).
8. کوشتنی خه ونه کان له رۆژه لاتدا (2009).
9. شاکار نووسانی سه دهی بیسته م: ژ (2) (مه ره م محمه د ئەمین). ده رچواندنی: نازاد حه مه شه ریف (2011).
10. *Spotlights on Kurdish Folk Art (1st Edition: Bedirxan, 2012; 2nd Edition: Ministry of Culture, 2012)*
11. شاکار نووسانی سه دهی بیسته م: ژ (3) (جه میل سائیب). ده رچواندنی: نازاد حه مه شه ریف (2012).

ب- کتییە وەرگێڕ دراوه کان:

1. مردنی دیوهره یه ک (نووسینی ئارسه ر میللەر) چاپی به کهم (1985) چاپی دووهم (2008).
2. وینه ی هونەر مهنده له تافی لاوی دا (نووسینی: جیمس جویس) چاپی به کهم (1988) چاپی دووهم (2010).
3. شانۆیی (ماکیس) (نووسینی: شیکسپیر) چاپی به کهم (2000) چاپی دووهم (2008) چاپی سێیهم (2010).
4. نامیلکه یه ک بۆ کارمه ندانی تهن دروستی له بنکه تهن دروستیه کاند (له سالی 2000 دا بۆ ریکخراوی قهن دیل وەرگێڕ دراوه)
5. شانۆیی (رۆمیو جولیت) (شیکسپیر) چاپی به کهم (2000) چاپی دووهم (2004) چاپی سێیهم (2008) چاپی چوارهم (2010).
6. پوخته یه ک له بیروباوهری زه رده شتی (نوسین: زینهنەر) چاپی به کهم (2000) چاپی دووهم (2004).

7. جیهانی تازە ئاوا ئەبیریت (دانانی: عەلی حەسین بەگى جاف) وەرگێران بۆ ئینگلیزی (2005)
8. وانەى کاربەر: کۆمەڵێک دۆکیومێنتى شىوازه کانی وانەگوتنەوه یه ، په سیندکراوى (UNESCO) یه. چاپی یه کەم (2007) چاپی دووهم (2008).
9. شانۆی (هاملیت) (نووسینی: شیکسپیر) (2008).
10. رۆمانۆکەى (ولگەى سزا) (نووسینی: فرانز کافکا) (2009).
11. شانۆی (گیانەوهره شووشەییەکان) (نووسینی: تینیسى ویلیامز) (2009).
12. شانۆی (ئیمپراتۆر جۆنز) (نووسینی: یوجین ئۆنیل) (2009).
13. رۆمانى (ئەوین لە ولایتىکى لەتلەتکراودا) (نووسینی: جین ساسۆن) (2011).
14. شانۆی (چۆنت پینخۆشە) (نووسینی: شیکسپیر) (2011).
15. چوار شانۆی هاوچەرخی جیهانی (دیمیترى باساناس، و.ب. ییتس، ئارسەر ئاداموڤ، سیدریک مۇنت) (2012).
16. شانۆی (خەونى شەویکی چلەى هاوین) (نووسینی: شیکسپیر) (2012).
17. کتیبى (چیرۆکی شارستانیەت) بەشى پینجەم (رینسانس) (2015).
18. شانۆی (شەوى دوازدەهەم) (نووسینی: شیکسپیر) (2016).
19. رۆمانى (ژنە سیخوڕەکە) (نووسینی: پاۆلو کۆیلۆ) (2017).
20. کتیبى (خۆشەویستى: هەلبێزار دەیه کى گوتەکان) (نووسینی: پاۆلو کۆیلۆ) (2017).
21. کتیبى (رێگای بەختەوهرى) (نووسینی: رۆن هەبەرد) (2017).
22. رۆمانى (دنیای نوێ دلرڤین) (نووسینی: ئەلدۆس هەکسلى) (2017).
23. شانۆی (زریانەکە) (نووسینی: شیکسپیر) (2018).

ت- سەرپەرشتیکردنى له چاپدانى کتیبى نووسەرانى تر:

1- کۆچرۆکە کانی دلشاد مەریوانى (دەزگای مۆکریانى ، 2013)

چوارەم: پێداچوونەوهى کتیبە وەرگێر دراوه کان:

1. شانۆی (بەتوورەى ئاورپىک لە رابردوو بدەرەوه) ن: جۆن ئۆزبۆرن/ و: شىرزاڊ حەسەن (1986).
2. فەرھەنگى کۆمپوتەر/ دانانى : ئیبراھیم حەمەرەش (1999).
3. حلم خریفى / قەسە: محمد مولود مەم- ترجمە: شاکر امین کریم- گولان العربى (العدد-42-1999) ص ص 153-16
4. رۆمانى (مالتاواى لە چەک) ن: ئیرنیست ھیمینگواى / و: عەبدوخلالیق ئەحمەد عەزیز (2002).
5. شانۆی (زمانى شاخ) ن: ھارۆلد پینتەر/ و: بەختیار سابیر حەمە (2006).
6. یاداشتەکانم لە کۆمارى مەھاباد- دانانى: عەبدووللا پشەدرى/ وەرگێرانى بۆ ئینگلیزى : سەلمان عەلى (2004).
7. چلچراى غەزەلە ئاشقانەکانى شیکسپیر - وەرگێرانى: عەبدوخلالیق یەعقوبى (2014).

پینجەم: کتیبە دەستنوسەکان (دانراو/ وەرگێر دراو):

أ- دەستنوسى کتیبە دانراو / نامادە کراوه کان:

1. فەرھەنگى پێشکەوتوى نازاد (ئینگلیزى- کوردى) بە سى قەبارە:
 - قەبارەى ئاسایى/100000سەد ھەزار وشە
 - قەبارەى مامناوەندى/70000 حەفتا ھەزار وشە

▪ قەبارەى بچووك / 35000 سى و پىنج ھەزار وشە).

2. فەرھەنگى (رووھە كەكانى كوردستان) (چوار ھەزارو پىنج سەد رووھەك).
3. داستانە شىعەرى (بەدواتەوھن).
4. رۆمانۆكەى (شىتېكى بلىمەت).
5. رۆمانى (سەدەيەك تارىكى).
6. نوپكارى نوئى: بۆ فېر كوردنى ئىنگىلىزى بە چاكتىن شىوھ (دانانى: د. نازاد ھەمە شەرىف).
7. لەكەكان: خەلكانىكى بەھىز و ھۆزىكى پەرتەوازە (دانان)

ب- دەستئوسى كىتپە ۋەر گىر دراۋەكان:

1. ھەوت شاكارى شىعەرى جىھانى
2. چەپكىك شىعەرى شاكارى جىھانى.
3. (10) چىرۆكى شاكارى جىھانى.
4. بەلگەنامەى ۋەزارەتى دەرەۋەى ئەمىرىكا بەناۋىشانى: (دىارخەرى سەرەتەلى ھۆزە كوردە نىشتەجىكانى نىوان پووبارەكانى زابى بچووك و دىجلە لە باكوروى عىراقدا)
5. ماكىنەى كات : نووسىنى : ھ. گ. ۋىلز.
6. ئىل گرىكوۆ / دانانى : جۇن ف. ماسىوز
7. پۇل سىزان / دانانى: سىۋدۆر رۇسۆ
8. پىكاسۆ / دانانى: ۋىلىام لىبەرمان
9. دوفى / دانانى: ئەلفرىد ۋىرنەر.
10. بىن نىكلسن و ھونەرى ئەبستىراكت
11. كورتە مېژوۋىەكى سىنەما / دانانى : جۇن ئىسكۆت.
12. ئىرلەندا: ۋلاتى شۆر شىگىران.
13. جەندەر و گەشەپىدان: كۆمەلىك دۆكىومىنتى رىكخراۋە جىھانىەكان لەبارەى جەندەرەۋە.

شەشەم: ئەو بابەتەنى بە قوتايىنى (بەكالۆرىۋس) لە كۆلىزەكانى زانكۆدا وتۆتەۋە:

- شىكردنەۋەى چىرۆكى ئىنگىلىزى / ئەمىرىكى.
- شىكردنەۋەى شىعەرى ئىنگىلىزى / ئەمىرىكى.
- شىكردنەۋەى شىعەرى ئىنگىلىزى سەدەكانى ناۋەراست.
- شىكردنەۋەى شىعەرى ئىنگىلىزى سەدەى 15 و 16.
- شىكردنەۋەى شىعەرى ئىنگىلىزى سەدەى 17 و 18.
- شىكردنەۋەى شىعەرى ئىنگىلىزى رۆمانسى.
- شىكردنەۋەى شىعەرى ئىنگىلىزى فىكتۇرى و ھاۋچەرخ.
- شىكردنەۋەى رۆمانى ئىنگىلىزى/ ئەمىرىكى (ھەموو سەدەكان)
- شىكردنەۋەى رەخنەى ئەوروپى و ئىنگىلىزى (لە ئەفلاتوۋنەۋە تا ت.س. ئىلىيەت)
- شىكردنەۋەى شانۆى گرىكى و رۆمانى.
- شىكردنەۋەى شانۆى ئىنگىلىزى سەدەكانى ناۋەراست.
- شىكردنەۋەى شانۆى شىكسپىر (تراژىدىا و كۆمىدىا).

- شېكر د نه وهى شانوى سدهى 17 و 18 و 19 و 20.
- شېكر د نه وهى شانوى ئەمريكى.
- شېكر د نه وهى شانوى ئېرلەندى.
- شېكر د نه وهى شانوى بېھوودەيى.
- شېكر د نه وهى شانوى سويدى و نەروىجى و ئەلمانى.
- شېكر د نه وهى شانوى داستانى (بريختى).
- چۆنەتەي نووسىنى پەخشان و وتار بە ئىنگلىزى.
- مۇسقىدانەرە مەزنە جىھانىە كان (بەزمانى ئىنگلىزى - لە بەشى مۇسقىاى كۆليزى ھونەر) 2006
- زاراوہ درامىە كان (بەزمانى ئىنگلىزى - لە بەشى شانوى كۆليزى ھونەر) 2006-2007
- بنەماكانى ديزاين (بەزمانى ئىنگلىزى - لە بەشى نەخشەسازى كۆليزى ھونەر) 2006-2007
- نيگار كېشە مەزنە جىھانىە كان (بەزمانى ئىنگلىزى - لە بەشى شېوہ كارى كۆليزى ھونەر) 2006-2007
- ميژووى سىنەما (بەزمانى ئىنگلىزى - لە بەشى سىنەماى كۆليزى ھونەر) 2006-2007 .
- ئىستانتىكا: فەلسەفەى جوانى و ھونەر - بەشى فەلسەفە - كۆليزى ئەدەبىيات - 2014-2015 .
- شېوازگەرى (ستايلىستىكس) - بەشى ئىنگلىزى - كۆليزى زمان 2019-2020

حەوتەم: خویندنى بالا

۱- وانە گوتنەوہ:

1. شىعەرى رۆمانسى ئىنگلىزى - خویندنى بالا - ماستەر - بەشى ئىنگلىزى - كۆليزى زمان - زانكۆى سەلاھەدىن - 2010.
2. دەقى كوردى بە ئىنگلىزى - خویندنى بالا - ماستەر - بەشى كوردى - كۆليزى زمان - زانكۆى سەلاھەدىن - 2010.
3. شانوى فېكتورى و مۆديرنى ئىنگلىزى - خویندنى بالا - ماستەر - بەشى ئىنگلىزى - كۆليزى زمان - زانكۆى سىلېمانى - 2011-2012.
4. سەرھەلدانى رۆمانى ئىنگلىزى - خویندنى بالا - ماستەر - بەشى ئىنگلىزى - كۆليزى زمان - زانكۆى سەلاھەدىن - 2011-2012.
5. رۆمانى نوپى ئىنگلىزى - خویندنى بالا - ماستەر - بەشى ئىنگلىزى - كۆليزى زمان - زانكۆى سەلاھەدىن - 2012-2013.
6. لېكۆلېنەوہى رەخنەى ژىنگەيى - خویندنى بالا - ماستەر - بەشى ئىنگلىزى - كۆليزى زمان - زانكۆى سەلاھەدىن - 2015-2016.
7. رېچكە و رېيازەكانى رەخنەى ئەدەبى - خویندنى بالا - ماستەر - بەشى ئىنگلىزى - كۆليزى زمان - زانكۆى سەلاھەدىن - 2016-2017.
8. براۋ و تەڤگەرە ئەدەبىيە كان - خویندنى بالا - ماستەر - بەشى ئىنگلىزى - كۆليزى زمان - زانكۆى سەلاھەدىن - 2017-2018.
9. شانوى مۆديرنى جىھانى/ ئېرلەندى/ ئەمريكى/ ئىنگلىزى - خویندنى بالا - ماستەر - بەشى ئىنگلىزى - كۆليزى زمان - زانكۆى كۆيە - 2017-2018.

ب- تا ئېستا لە زانكۆكانى ھەرىم و پەمانگەى تايپەتى خۆى وانەى زمان و ئەدەبى ئىنگلىزى بە ھەزاران قوتابى گوتۆتەوہ و زياتر لە (238) قوتابى و خویندكارى ئەو بېروانامەى ماستەر و دكتورايان ھەرگرتوہ.

هه‌شتم: لیکۆرتییه‌وه و بابەتی نووسراو (بەئینگلیزی) که له ناو گۆڤار و رۆژنامه کاندایا و کراونه‌ته‌وه:

أ) لیکۆرتییه‌وه‌ی ئەکادیمی:

- 1- "The Fugitive and the Gypsy: A Comparative Study in Pushkin's and Arnold's Poems" **Zanko**, No (26) 2005.
- 2- "The Dialectics of Knowledge and Being in T. S. Eliot's *Burnt Norton*" **Zanko**, No (29) 2007.
- 3- "The Bird Symbol in English Romantic and Post-Romantic Poetry" **Al-Ustath**, No (142) 2011.
- 4- "The Destiny of Man and Environment in Jean Sasson's *Love in a Torn Land*" **Journal of Koya University**, No (20), Sept., 2011.
- 5- "The Socio-cosmological Dystopia in *The Time Machine*" **Al-Ustath**, No (145) 2011. <https://www.iasj.net/iasj?func=article&ald=28304>
- 6- "The Biblical Influence on Stephen King's *Desperation* (1996)" **Al-Ustath Journal**, No (205) 2013. <https://www.iasj.net/iasj?func=article&ald=75891>
- 7- "Mental Disorder and Stream of (Un)consciousness in English and American Fiction" **IJTRA** – Vol. 4, Issue 4 (July-August, 2016), PP. 156-163. <https://www.ijtra.com/view.php?paper=mental-disorder-and-stream-of-unconsciousness-in-english-and-american-fiction.pdf>
- 8- "Hegemony and Resistance in Chinua Achebe's *Things Fall Apart*" - **Tweezer Journal**, Vol 2, No. 3, Summer 2019. <http://tweezer.soran.edu.iq/issues/vol2-issue3/19-2-3-23>
- 9- "Nature's Retaliation in the Sumerian Epic *Gilgamesh*: An Ecocritical Study" Vol. 6 No (2) Summer, 2019 **Academic Journal of Garmian University**. http://jgu.garmian.edu.krd/article_92069.html
- 10- "The Conflict Between Day and Night in Ann Finch's "A Nocturnal Reverie: An Ecocritical Study" **Al-Adab Journal**, No (130) August 2019. <https://www.iasj.net/iasj?func=article&ald=169551>
- 11- "The Impact of Place on Personality in Kazuo Ishiguro's *A Pale View of Hills*: An Eco-critical Study" Vol. 6 No (2) <http://journal.uor.edu.krd/index.php/JUR/article/view/PDF1>
- 12- "The Contrasting Worlds of Ursula K. Le Guin's *Always Coming Home*: An Ecofeminist Study" Vol. 6 No (3) http://jgu.garmian.edu.krd/article_99065.html
- 13- "Ecocritical Consciousness in Shakespeare's *The Winter's Tale*" volume:58 issue:4 <http://alustath.uobaghdad.edu.iq/index.php/UJIRCO/article/view/1020>

ب) لیکۆرتییه‌وه‌ی گشتی:

1. "Hemin Mukriany" **Kurdistan News**. No (1) March,1993, p. 5
2. "Translation Movement in Kurdistan" **Kurdistan News**. No (3) May,1993, p. 5
3. "Ahmedi Xani" **Kurdistan News**. No (4) June, 1993. p. 5
4. "Nazhad Aziz Surmei: Selected Kurdish Poems" **Kurdistan News**. No (6) August,1993, p. 5
5. "Abu – Firas: An Exclusive Interview" **Kurdistan News**. No. (7) Sep.,1993, p. 5
6. "Faiq Bekas" **Kurdistan News**. No. (8) Oct.,1993, p. 5
7. "Ahmed Salar: The Pioneer of Kurdish Drama" **Kurdistan News**. No. (10) March,2001, p. 4
8. "Haji Kadir Koyi: An Apostle of Kurdish Nationalism" **Kurdistan News**. No. (10) March,2001, p. 5
9. "Mem: The Voice of the Oppressed" **Kurdistan News**. No. (11) April,2001, p. 5
10. "Shireen Kemal: A Poetess with A Rebellious Spirit" **Kurdistan News**. No (13) June,2001, p. 5
11. "Oh Enemy: The Kurdish March" **Hewler Globe**, No. (43) 7/2/2006.

نۆیەم: لیکۆرتییه‌وه و بابەتی وه‌رگێڕدراو (بۆ ئینگلیزی) که له ناو گۆڤار و رۆژنامه کاندایا و کراونه‌ته‌وه:

- 1- "A Historical Survey of the Kurdish Plastic Arts in Southern Kurdistan" By: Dara Mohamed Ali & Ashti Mehdi, **Kurdistan News**. No (1) March,1993, p. 6
- 2- "The Rise of the Kurdish Theatre" By: Mohsen Mohamed, **Kurdistan News**. No (1) March,1993, p. 5
- 3- "Mass Media in Kurdistan" By: Berzo Ali Hazhar, **Kurdistan News**. No (2) April,1993, p. 5
- 4- "The Kurdish Question in English Literature" By: Ahmed Qarani, **Kurdistan News**. No (4) June,1993, p. 5

- 5-"Kurdish Folklore: Partridge Fighting" By: Sherzad Abdul-Rahman, *Kurdistan News*. No(4) June,1993, p.6
- 6- "Jano Rosebiani: Kurdish Filmmaker on Location" *Kurdistan News*. No (10) March, 2001, p. 4
- 7- "Portrayal of Women in Kurdish Drama" By: Adnan Othman, *Kurdistan News*. No (11) April, 2001, p. 5
- 8- "Syriac Theatre Celebrates 120 Years" By: Sabah Huriz, *Kurdistan News*. No (12) May, 2001, p. 4
- 9- "Interview With Shivan Parwar" By: Shermeen Naqishbandi, *Kurdistan News*. No (13) June, 2001, p. 5
- 10-"Syriac poetry Early Start in Kurdistan" By: Noori Petros, *Kurdistan News*. No (14) July, 2001, p. 5
- 11-"Sidiq Hussein in His Play: A Sparrow is Dancing from Suffering" By: Haydar Abdul-Rahman, *Kurdistan News*. No (15) Jan, 2002, p.5
- 12-"The Structure of Conflict in Kurdish Films" By: Shakhawan Idris, *Kurdistan News*. No (16) April, 2002, p. 5
- 13-"Artists for Peace" By: Tariq Karezy, *Kurdistan News*. No (11) April, 2001, p. 4
- 14-"Halabja Bombs Turned into Works of Art: Namiq Hama Faraj" By: Tariq Karezy, *Kurdistan News*. No (11) April, 2001, p. 4
- 15-"Rashid Ali: Artist Works Towards Revitalizing the Art of Sculpture" By: Tariq Karezy, *Kurdistan News*. No (12) April, 2001, p. 5
- 16-"Sarbast Omer Experiments with Ceramic Sculpture" By: Tariq Karezy, *Kurdistan News*. No (12) April, 2001, p. 5
- 17-"Hama Faraj Halabjayi: Talented Sculpture By: Tariq Karezy, *Kurdistan News*. No (13) June, 2001, p. 5
- 18-"Gazi Mohamed: Reviving the Lost Features" By: Tariq Karezy, *Kurdistan News*. No (14) July, 2001, p. 5
- 19-Kosar, the Sculptor: A Short-lived Star" By: Tariq Karezy, *Kurdistan News*. No (15) Jan., 2002, p. 5
- 20-"Newrast: Visual Artists Form New Group" By: Tariq Karezy, *Kurdistan News*. No (17) June, 2002, p. 5
- 21-"Spotlights on Bemo, Popular Cartoonist" By: Tariq Karezy, *Kurdistan News*. No (19) July, 2002, p. 8
- 22-"Aziz Saleem: Pioneer of Kurdish Paintings" By: Tariq Karezy, *Kurdistan News*. No (21) May, 2003, p. 8
- 23-"Choli Minaret: A Living History, but neglected" *Kurdistan News*. No (18) Sep., 2002, p. 5
- 24-"Jano Rosebiani: Director and Filmmaker" *Kurdistan News*. No (20) Jan, 2003, p. 8
- 25-"Kurdish Artist Lalo Ranjdar" *Kurdistan News*. No (21) May, 2003 , p. 5
- 26-"Kurdish Filmmakers in Full Swing" By: Hayder Abdul-Rahman, *Kurdistan News*. No (21) May, 2003, p.5

ده يهه: ئهه ديدار و ويژكشوپ و كوئفرانسه ئهه كادييههه به شداري ئيدا كر دوه:

- ديداري (به كهه زنجيره ليكوئينه وهه شانۆ و ئه دههه شانۆيي) كه له هۆلي نه قايهه كرى كاران شاري ههولير له 1985/10/28 ساز كر ابو (ئه ندههه دهستهه سه ره پهرشتكارو به شدار به ليكوئيه نه وهه - ئار سه ره ميل بهه و تراژ يدياي كو مه لايه تهه).
- ئه نهجهه دههه كاري وهه رگيراني دهستهه جهه ي له ويژكشوپي (جهه ندههه و كه شه پيدان) ئه نهجهه دا كه له لايهه كو مه لايه ال ميل - عيراقى و Oxfam له سالي 2000 ساز كر ابو.
- دوانزه مين فيستيفالي كه لاويز - سوله يمانى / هۆلي مه كتهههه رينكخراوه ديموكراتيهه كان له 2008/11/27-21 (ئه ندههه دهستهه هه له سه نه گاندهه ليكوئينه وهه).
- چوارهه كوئفرانسى نيوده وهه تهه (Idea) له زانكوئى جهه لال به يار - مانيسا - تور كيا له 15-17 نيسان (2009) (به شدار بهه ليكوئينه وهه يه كه نه ناويه شيانى: "Coleridge's Final Appraisal of Chaucer and Shakespeare" - دوا يهه هه له سه نه گاندهه كو لريدهه بو چوسههه و شيكسپير" به هاو به شى له كه له د. ئيسماعيل محمد فهههه).

- ویركشوی پره پیدانی بهر نامه كانی خویندن (له زانكۆی سه لاهه دین به هاو كاری زانكۆی ئه پالاجیانی ئه مریکی) له 11 - 22 تهموز (2009).
- به شدار له شه شه مین فیستیقالی به درخان له ئه سینا - یۆنان (19-20 ئۆکتۆبهر 2009) به لیكۆلینه وهیهك به ناویشانی:
The Spirit of Revolt in Kurdish Women Poetry - رۆحی یاخه گهری له شیعی ژنانی كورددا)
- سیانزه مین فیستیقالی گه لاویژ - سوله بمانی / هۆلی (تهوار) له 10-15/11/2009 (م میوانی فیستیقال به شدار به لیكۆلینه وهیهك به ناویشانی "ئاراسته نوویه كان له شیعی ژنانی كورددا").
- دهیه مین كۆنفرانسی نیوده ولته تی (Melus-Melow) له زانكۆی بهنجاب - شاندیگار - هیندستان له 25-27 ره شه مه (2010) (به شدار به لیكۆلینه وهیهك به ناویشانی "The Biblical Influence on Stephen King's Desperation - (1996) كاریگهری كنیی پیرۆز له سه ر رۆمانی (ناومیدی) ستیقن كینگ " به هاو به شی له گه ل د. ئیسماعیل محمد فه می).
به شدار له هه وته مین فیستیقالی به درخان له واشنتۆن D.C. - ئه مریكا (29-30 حوزه یه رانی 2010) به لیكۆلینه وهیهك به ناویشانی:
- The Impact of Kurdish History on Literature – Drawing Comparisons from Jean Sasson's *Love in a Torn Land*
(Land)
(كاریگهری میژوو له سه ر ئه ده ب - بهراورد كارییهك له گه ل رۆمانی "خۆشه وستی له ولاتیکی له تله تکر او دا" ی جین ساسۆن).
▪ جواره مین فیستیقالی گه لاویژ - سوله بمانی / هۆلی (تهوار) له 10-15/11/2010 (میوانی فیستیقال).
▪ به شدار له چالاکی سالانه ی ده زگای به درخان له کریت - یۆنان (21/1/2011) به لیكۆلینه وهیهك به ناویشانی:
"Nikos Kazantzakis' Influence on the Modern Kurdish Literature"
▪ به شدار له كۆنفرانسی "كه رنه قالی چالاکی كه لتووری فیمینیز می" زانكۆی یۆرك - به ریتانیا له 3-5/3/2011 به لیكۆلینه وهیهك به ناویشانی:
"The Spirit of Revolt in Kurdish Women Poetry"
▪ به شدار له هه شته مین فیستیقالی به درخان له پاریس - فه رهنسا (9-10 تهموزی 2011) به لیكۆلینه وهیهك به ناویشانی:
"The Kurds' Image in European Mentality"
▪ به شدار له نۆیه مین فیستیقالی به درخان له تبلیسی - جۆرجیا (21-23 ئازاری 2012) به لیكۆلینه وهیهك به ناویشانی:
"The Kurds' Image in Western Culture"
▪ به شدار له خویندن گای نیوده ولته تی لیكۆلی نه وه ی ئه مریکی رۆژ هه لاتی "OASIS" - له پرۆ شیدا/ئیتالیا له 21-27/5/2012 به لیكۆلینه وهیهك به ناویشانی:
"The Destiny of Man and Environment in Jean Sasson's Love in a Torn Land"
▪ به شدار له كۆنفرانسی "IJAS" ئه لمانیا - فرایبۆرگ له 3-6/12/2013 به لیكۆلینه وهیهك به ناویشانی:
"The Image of the Kurd in Western Culture "
▪ به شدار له دیداری "Shakespeare Lives 2016" - زانكۆی ئه مریکی - سلیمانی له 2-3/5/2016 به لیكۆلینه وهیهك به ناویشانی:
"Shakespeare in Kurdish Context with Reference to the Translation of Romeo and Juliet"
▪ به شدار له كۆنفرانسی "Ecocriticism and Environmental Studies" وار شیۆ - پۆله ندا له 13/5/2017 به لیكۆلینه وهیهك به ناویشانی:
"Nature's Retaliation in the Sumerian Epic Gilgamesh: An Ecocritical Study"